

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 40039-10-19 א' נ' א'

בפני כבוד השופט יעקב פרסקי – אב"ד
כבוד השופט גד גדעון
כבוד השופטת ליון

המערערת

מ.א.

ע"י ב"כ עוה"ד גיל שחף ואח'

נגד

המשיב

נ.א.

ע"י ב"כ עוה"ד ליאור אלביליה ואח'

פסק דין

השופטת ג' ליון:

לפנינו ערעור על שלושה פסקי דין של בית המשפט לענייני משפחה באשדוד (כב' השופטת ע' גיא), בהם נמחקו תביעות המערערת, בנימוק כי הליך יישוב סכסוך המתנהל בין הצדדים, טרם בא על סיומו.

רקע והליכים

1. הצדדים הם בני זוג שנישאו בשנת 2002 ולאחרונה נישואיהם עלו על שרטון. מנישואיהם נולדו ארבעה ילדים.

ביום 13.6.2019 הגישה המערערת בקשה ליישוב סכסוך (י"ס 19-06-28791) בהתאם לחוק להסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה (הוראת שעה), תשע"ה-2014 (להלן: "החוק").

לצדדים נקבעה פגישת מהו"ת ביחידת הסיוע, ליום 1.7.2019. המערערת התייצבה לפגישה והמשיב לא התייצב אליה. יחידת הסיוע הודיעה על כך לבית המשפט, שהורה למערערת להודיע, תוך 7 ימים, עמדתה באשר להמשך ניהול ההליך. בהחלטה צוין כי בהעדר הודעה, ייסגר ההליך בתום 30 יום ממועד מתן החלטה זו, והצדדים יהיו רשאים לפעול בהתאם להוראות החוק, בפני הערכאה המוסמכת (החלטה מיום 2.7.2019).

ביום 7.7.2019 הודיעה המערערת לבית המשפט, כי בעקבות הידברות בין ב"כ הצדדים הם קבעו להיפגש ביום 16.7.2019 ולאחר פגישה זו תוגש הודעת המערערת אודות האופן בו יש להמשיך ולנהל את יישוב הסכסוך. ההודעה התקבלה לתיק תוך קביעה כי בקשות מתאימות יוגשו בחלוף המועד (החלטה מיום 7.7.2019).

עמ"ש 40039-10-19 א' נ' א'

בפני
כבוד השופט יעקב פרסקי – אב"ד
כבוד השופט גד גזעון
כבוד השופטת לוין

יצוין כי במסגרת הבקשה ליישוב סכסוך, הגישה המערערת גם בקשות לסעדים דחופים – מזונות קטינים וצו שימנע את כניסת המשיב לבית המגורים. הצדדים הגישו כתבי טענות בקשר לאותם סעדים דחופים וניתנו החלטות שיפוטיות, אותן לא אפרט בשל חוסר נגיעה לסוגיה שלפני.

2. ביום 11.8.2019 הגישה המערערת לבית המשפט לענייני משפחה שלושה כתבי תביעות: תביעה למזונות ומדור קטינים (תלה"מ 21690-08-19); תביעה בעניין אחריות הורית וזמני שהייה (תלה"מ 21721-08-19); ותביעה רכושית (תלה"מ 21755-08-19). למחרת הגישה המערערת תביעה למזונות אישה בבית הדין הרבני.

ביום 14.8.2019 הורה בית המשפט למערערת, בכל אחד משלושת התיקים, להבהיר מדוע לא תימחק התובענה, בהינתן כי הליך יישוב הסכסוך המתנהל בין הצדדים, טרם הסתיים.

בהבהרה מטעם המערערת נמסר כי המו"מ שניהלו הצדדים מחוץ ליחידת הסיוע לא צלח. הודעה נוספת על תוצאות המו"מ לא הוגשה וב"כ המערערת סברה כי על פי ההחלטה מיום 2.7.2019, על התיק היה להיסגר באופן אוטומטי. היא הוסיפה כי תקופת עיכוב ההליכים הסתיימה והתביעות הוגשו בחלוף 62 יום מפתיחת תיק יישוב הסכסוך. נטען כי לאור האמור, בחלוף 60 יום מפתיחת התיק ליישוב סכסוך, ובהיעדר הארכה של תקופת עיכוב ההליכים, הרי שהתובעת רשאית להגיש את תביעותיה על פי חוק.

3. בהמשך להבהרת המערערת, קבע בית המשפט (בהחלטה מיום 15.8.2019) כי המערערת לא הגישה עמדה ביחס להמשך ניהול הליך יישוב הסכסוך לאחר הודעתה מיום 7.7.2019, ומטעם זה נותר הליך יישוב הסכסוך תלוי ועומד, ובית המשפט לא הורה על סגירתו.

בית המשפט ביקש את עמדת המשיב, וזה הודיע כי הוא מעוניין לקיים פגישה ביחידת הסיוע והוא מבקש לאפשר את מיצוי ההליך ביחידת הסיוע (תגובה מיום 10.9.2019). לכך הגיבה המערערת בטענה כי המשיב פועל בחוסר תום לב, הוא בחר שלא להתייצב לפגישת המהוו"ת למרות שידע על קיומה, ובהמשך הודיע על סיום המו"מ שהתנהל בין הצדדים (תגובה מיום 18.9.2019).

עמ"ש 40039-10-19 א' נ' א'

בפני כבוד השופט יעקב פרסקי – אב"ד
כבוד השופט גד גזעון
כבוד השופטת לוין

החלטת בית המשפט לענייני משפחה

4. בית המשפט לענייני משפחה לא קיבל את עמדת המערערת, וקבע כי מאחר שהליך יישוב הסכסוך המתנהל בין הצדדים טרם בא על סיומו, והצדדים אף טרם התייצבו לפגישת מהו"ת, לא היה מקום להגיש את התובענות. משכך, הורה בית המשפט על מחיקת שלושת התובענות. בקשה לעיין מחדש בהחלטה נדחתה ביום 26.9.2019.

להשלמת התמונה יצוין, כי ביום 22.10.2019 ניתנה החלטה נוספת של בית המשפט בתיק יישוב הסכסוך (28791-06-19). בהחלטה צוין כי טרם הוגשה עמדת המערערת בהמשך להודעתה מיום 7.7.2019, ובהעדר הודעה עד ליום 1.11.2019, ייסגר התיק והצדדים יהיו רשאים לפנות לערכאה המוסמכת בהתאם למועדים הקבועים בחוק.

טענות המערערת

5. בערעור לפנינו טוענת המערערת כי תקופת עיכוב ההליכים הסתיימה ביום 9.8.2019. בתום תקופת עיכוב ההליכים, בחלוף 62 יום מפתיחת הליך יישוב הסכסוך, שנפתח ביום 13.6.2019, הוגשו התביעות ביום 11.8.2019. הודגש כי הצדדים מעולם לא האריכו את תקופת עיכוב ההליכים, ועל כן לא הייתה כל מניעה מטעם המערערת להגיש את תביעותיה, כפי שעשתה. לשיטתה, הראיה לכך היא שהמשיב מעולם לא העלה טענה זו בכתבי טענותיו, והתובענות נמחקו ביוזמת בית המשפט. המערערת מציינת כי בהחלטה האחרונה מיום 22.10.2019 בתיק יישוב הסכסוך, בית המשפט לא חייב את הצדדים לקיים פגישת מהו"ת, וקבע כי התיק ייסגר ביום 1.11.2019, דבר שאינו מתיישב עם ההחלטות על מחיקת התביעות בנימוק כי לא מוצה הליך יישוב הסכסוך.

6. המערערת טוענת לחוסר תום לב בהתנהלות המשיב. המשיב הוא שהודיע על סיום הליכי המו"מ, הוא שבחר לא להגיע לפגישת מהו"ת ולא ביקש פגישה חלופית, והוא לא העלה כל טענה בבית המשפט או בבית הדין, באשר לאי תקינות הגשת כתבי טענות. לטענתה, הוא לא הביע רצון כלשהו להידברות, ולפתע, באורח תמוה, הוא מבקש פגישת מהו"ת. לטענתה, אין זה סביר והגיוני לחייב כעת את הצדדים לקיים פגישת מהו"ת, לאחר ניהול הליכים מזה כ-4 חודשים, בהם המשיב בחר להכפישה בכל דרך, גם בכתבי טענותיו, ולהקשות עליה ועל גידול הקטינים בהתנהגותו.

עמ"ש 40039-10-19 א' נ' א'

בפני כבוד השופט יעקב פרסקי – אב"ד
כבוד השופט גד גזעון
כבוד השופטת לוי

7. המערערת מדגישה את זכות הגישה לערכאות, שהיא זכות חוקתית ראשונה במעלה. מכאן טענתה כי יש לתחום באופן מידתי את חסימת האפשרות להגיש תביעות בתקופת עיכוב ההליכים לפי החוק. לטענתה יש לבטל את מחיקת התביעות, ולאפשר לה לנהל את תביעותיה כפי שהוגשו, על מנת שלא לפגוע במידה העולה על הנדרש בזכותה החוקתית לגשת לערכאות.

המערערת מבקשת לדבוק בהוראות החוק, הקובעות בצורה מפורשת את המועדים בהם ניתן להגיש תביעות. החוק, לשיטתה, אינו מחייב החלטה המורה על סגירת תיק יישוב הסכסוך, ועל כן – משהסתיימה תקופת עיכוב ההליכים ולא הוארכה – התביעות הוגשו כדין.

8. המערערת מוסיפה וטוענת כי המשיב לא העלה (בערכאה הדיונית) טענה כי התביעות הוגשו שלא כדין בשל הליך יישוב הסכסוך, ורק לאחר החלטותיו של בית המשפט לענייני משפחה טען לפתע כי הוא חפץ לקיים פגישת מהו"ת. לטענתה, המשיב ידע על פגישת המהו"ת הקבועה ליום 1.7.2019 כבר ביום 30.6.2019 בצהריים, מהודעת ווטסאפ ממנהלת משרד ב"כ המערערת. הוא לא הודיע לב"כ המערערת או ליחידת הסיוע כי אין בכוונתו להגיע, לא הגיש בקשה לדחות את הפגישה אלא עשה דין לעצמו ולא התייצב. בהמשך, היה זה ב"כ המשיב שהודיע לב"כ המערערת (בהודעת ווטסאפ מיום 30.7.2019) כי אין טעם להמשיך בהדברות.

טענות המשיב

9. המשיב מבקש לדחות את הערעור. לשיטתו, משלא התקיימה פגישת הידברות בין הצדדים, ומשלא ניתנה הודעה ליחידת הסיוע, לא יכול להיות תחליף ליחידת הסיוע ולדרישה הקבועה בדיון לסיום ההליכים ביחידת הסיוע. המשיב מפנה להוראות חוק הסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה, הקובע את לוחות הזמנים לקיום פגישות המהו"ת, ולתקופות במהלכן לא יוגשו תביעות לערכאות השיפוטיות. הוא עומד על התכליות של החוק – להביא בני זוג ליישב את הסכסוך ביניהם בדרכי שלום והידברות ככל האפשר – המצדיקות הגבלה של זכות הגישה לערכאות.

המשיב מדגיש כי אין כל החלטה שיפוטית כי הסתיימו ההליכים ביחידת הסיוע, בהתאם להוראות סעיף 16 לחוק.

עמ"ש 19-10-40039 א' נ' א'

**בפני כבוד השופט יעקב פרסקי – אב"ד
כבוד השופט גד גזעון
כבוד השופטת לוין**

10. המשיב קובל על התנהלותה של המערערת, אשר התעקשה לקיים פגישת מהו"ת במועד שידעה כי המשיב לא יוכל להתייצב אליו, שכן נדרש להתייצב ברווחה בנוגע לתלונת סרק שהגישה נגדו.

המשיב סבור כי מחיקת התביעות אינה פוגעת פגיעה העולה על הנדרש בזכות החוקתית לגישה לערכאות, שעה שהמערערת מנעה בחוסר תום לב קיום פגישות, ובשעה שלאחר שיחלוף המועד היא תוכל להגיש את תביעותיה.

המשיב מוסיף וטוען כי אין למנות במניין הימים של עיכוב ההליכים את ימי הפגרה. על כן, בהינתן פגרת הקיץ, מניין הימים של המערערת לתום עיכוב ההליכים אינו נכון.

דיון והכרעה

11. עיון בתיקים דלמטה ובטיעוני הצדדים מעלה כי יש לדחות את הערעור, ולהותיר את מחיקת התביעות על כנה, משום שהתביעות הוגשו בטרם חלפו 60 ימים מעת שהוגשה הבקשה ליישוב סכסוך.

12. החוק להסדר התדיינות בסכסוכי משפחה הביא עימו חידוש גדול, בדמות בקשה ליישוב סכסוך ו"תקופת עיכוב הליכים" במהלכה נאסר על מי מהצדדים להגיש תביעה בעניין סכסוך משפחתי ונאסר גם על הערכאה השיפוטית לדון בהליך בעניין של סכסוך משפחתי שהוגש בטרם חלף תקופת עיכוב ההליכים.

עיכוב ההליכים נועד לקדם את מטרתו המוצהרת של החוק "לסייע לבני זוג ולהורים וילדיהם ליישב סכסוך משפחתי ביניהם בהסכמה ובדרכי שלום, ולצמצם את הצורך בקיום התדיינות משפטית, מתוך התחשבות במכלול ההיבטים הנוגעים לסכסוך ובטובתם של כל ילדה וילד" (סעיף 1 לחוק).

עיכוב ההליכים, יש בו כדי לעכב את הגישה לערכאה השיפוטית, שכן בתקופת עיכוב ההליכים הטיפול בסכסוך המשפחתי מסור ליחידת הסיוע שליד בית המשפט. לצד זאת, החוק מותיר אפשרות להגשת סעדים זמניים דחופים וקובע עילות המאפשרות קיצור תקופת ההליכים. בכך מבקש החוק לאזן בין זכות הגישה לערכאות לבין האינטרס חברתי והמשפחתי בצמצום התדיינות ויישוב סכסוך בהסכמה.

עמ"ש 40039-10-19 א' נ' א'

בפני
כבוד השופט יעקב פרסקי – אב"ד
כבוד השופט גד גזעון
כבוד השופטת לוי

13. מסגרת הזמנים של תקופת עיכוב ההליכים נתחמה בצורה מדויקת בהוראות החוק.

סעיף 3(ה) לחוק קובע:

"בתקופה של 45 ימים מיום הגשת בקשה ליישוב סכסוך, או 60 ימים – אם הוארכה כאמור בסעיף קטן (ב)(3) (להלן – תקופת עיכוב ההליכים), ובעשרת הימים העומדים לרשות הצדדים למתן הודעה כאמור בסעיף קטן (ד), וכן ב-15 הימים שלאחר תום התקופה כאמור, ובכל תקופה נוספת שהצדדים הסכימו לה בכתב, או בתקופה אחרת שנקבעה לפי סעיף 5(א)(5), לא יוכלו הצדדים להגיש תובענה בעניין של סכסוך משפחתי לכל ערכאה שיפוטית ולא תדון ערכאה שיפוטית בתובענה בעניין של סכסוך משפחתי בין הצדדים, לרבות בעניין סמכות השיפוט של הערכאה השיפוטית".

סעיף 4 לחוק משלים הוראה זו וקובע:

"חלפו התקופות כאמור בסעיף 3(ה), ולא הגיעו הצדדים להסדר מוסכם בהליך ליישוב סכסוך בהסכמה, רשאי הצד שהגיש תחילה את הבקשה ליישוב הסכסוך, להגיש בתוך 15 ימים, תובענה בעניין של סכסוך משפחתי לכל ערכאה שיפוטית שלה סמכות לדון בעניין לפי דין; לא הגיש הצד האמור תובענה כאמור או שהגיש תובענה כאמור רק לגבי חלק מהעניינים שבסכסוך המשפחתי, רשאי הצד האחר להגיש לכל ערכאה שיפוטית שלה סמכות לדון בעניין לפי דין, תובענה בעניין של סכסוך משפחתי שלגביו לא הוגשה תובענה כאמור".

14. מהוראות החוק עולה כי מניין הימים לאחריו רשאי פותח הבקשה ליישוב סכסוך להגיש ראשון את תביעותיו עומד על 60 ימים לכל הפחות: 45 ימים מיום הגשת הבקשה ליישוב הסכסוך, בצירוף 15 ימים שלאחר תום התקופה כאמור. 15 הימים נמנים מתום 45 הימים לאחר הגשת הבקשה ליישוב סכסוך, אפילו הסתיים הליך ישוב הסכסוך תוך 45 הימים הראשונים, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת (ר' גם רמ"ש "חיי" 19-07-19448 פלוני פלונני (ניתן ביום 1.8.2019)).

עמ"ש 40039-10-19 א' נ' א'

כבוד השופט יעקב פרסקי – אב"ד
כבוד השופט גד גזעון
כבוד השופטת לוי

בפני

ברירת המחדל, באין הוראה אחרת של בית המשפט, היא אפוא 60 ימים מיום הגשת הבקשה ליישוב סכסוך, במהלכם לא ניתן להגיש תובענות ובית המשפט לא ידון בתובענות.

15. דומה כי המערערת אינה חולקת על כך שלא ניתן להגיש תובענות בפרק זמן של 60 ימים. לטענתה, היא הגישה את התביעה בחלוף 62 יום. אך דומה כי נפלה שגגה אצל המערערת בחישוב הימים.

הבקשה ליישוב סכסוך הוגשה ביום 13.6.2019. 60 הימים במהלכם לא ניתן להגיש תביעות הסתיימו אפוא ביום 12.8.2019. עד תום מועד זה, לא הייתה המערערת רשאית להגיש תובענות.

התובענות הוגשו ביום 11.8.2019, היינו בתוך התקופה שבה לא ניתן להגיש תובענות, ובדין מחק בית המשפט לענייני משפחה את התובענות שהוגשו. טענת המערערת, כי התובענות הוגשו 62 יום לאחר הגשת הבקשה ליישוב סכסוך אינה ברורה ואינה מתיישבת עם הנתונים.

16. שאלת תום הלב של המשיב, ומידת הכנות שלו בהצהירו כי הוא מעוניין בפגישת מהו"ת, אין בה כדי לשנות ולקצר את המועדים הקבועים בחוק, ללא החלטה שיפוטית. גם השאלה אם המשיב העלה את הטענה כי התובענות הוגשו בטרם הסתיים עיכוב ההליכים או שהדבר הועלה ביוזמת בית המשפט אינה מעלה ואינה מורידה. הוראות החוק בעניין ישוב סכסוך ועיכוב הליכים הן הוראות כופות, ואין בהסכמת הצדדים (במפורש או מכללא) כדי לגבור עליהם. הצדדים כולם, ובית המשפט, כפופים להוראות החוק, שמופנה הן לצדדים ("לא יוכלו הצדדים להגיש תובענה...") והן לבית המשפט ("ולא תדון ערכאה שיפוטית בתובענה..."). מכאן שגם ההתכתבויות בין באי כוח הצדדים על כך שאין טעם להמשיך בהדברות, אין בהם כדי לקצר את התקופות המנויות בחוק. נוכח האופי הקוגנטי של הוראות החוק ותכליתן, לא ניתן גם לקבל את העמדה כי פגישות הידברות מחוץ ליחידת הסיוע יכולות להוות תחליף לדרישת החוק לקיים פגישות מהו"ת.

17. לבסוף יוער כי על פי החלטת בית המשפט מיום 2.7.2019, לא היה על התיק להיסגר באופן אוטומטי. בהחלטה התבקשה המערערת להודיע עמדתה באשר להמשך ניהול ההליך וצוין כי בהעדר הודעה, ייסגר ההליך בתום 30 יום ממועד מתן החלטה זו, והצדדים יהיו רשאים לפעול בהתאם להוראות החוק, בפני הערכאה המוסמכת. המערערת מסרה הודעה ביום 7.7.2019, ועל כן ברי שהתיק לא נסגר באופן אוטומטי. בהתאם להודעתה ולהחלטת בית המשפט, הייתה צריכה המערערת להגיש הודעה לאחר פגישת הצדדים ביום 16.7.2019.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 40039-10-19 א' נ' א'

בפני
כבוד השופט יעקב פרסקי – אב"ד
כבוד השופט גד גדעון
כבוד השופטת לוי

המערערת לא הגישה הודעה כלשהי. תחת זאת פתחה שלוש תובענות חדשות. בכך היא פעלה בניגוד להחלטות שיפוטיות ובניגוד להוראות החוק.

נוכח המסקנה שהתובענות הוגשו בטרם חלפו 60 ימים קלנדריים, השאלה האם ימי הפגרה באים במניין אינה טעונה הכרעה

אשר על כן, אציע לחבריי לדחות את הערעור, ולחייב את המערערת בהוצאות ושכר טרחת עורך דין בסך של 15,000 ₪.

גאולה לוי, שופטת

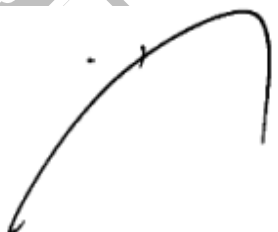
השופט י' פרסקי:

אני מסכים

יעקב פרסקי, שופט

השופט ג' גדעון:

אני מסכים.

גד גדעון, שופט

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 40039-10-19 א' נ' א'

בפני כבוד השופט יעקב פרסקי – אב"ד
כבוד השופט גד גדעון
כבוד השופטת לוי

הוחלט כאמור בפסק דינה של השופטת ג' לוי.

אנו מתירים פרסום פסק הדין ללא שמות ופרטים מזהים.

העירבון שהפקידה המערערת יועבר למשיב באמצעות בא כוחו, על חשבון ההוצאות.

ניתן היום, ג' כסלו תש"פ, 01 דצמבר 2019, בהעדר הצדדים.

גאולה לוי, שופטת

גד גדעון, שופט

יעקב פרסקי, שופט
אב"ד